Collect

Het verzamelmagazine van PTT Post

De veelzijdige Jan Kruis

Nieuwe postzegels
Huisdieren
Jan, Jans en de kinderen
Kinderpostzegels
Decemberzegels

Postzegel wacht Eurostijl

Wat verandert er voor de verzamelaar

Portret van een verzamelaar

Het Zwitserlandgevoel van Paul van Drimmelen

WINTER 1998 • f 2,95

Collect

Introductie

Bijna ligt 1998 achter ons en dient 1999 zich aan. Daarom in deze Collect aandacht voor het postzegeluitgifteprogramma van het komend jaar en een verhaal over de invoering van de euro als rekeneenheid, want ook daar krijgen we sneller mee te maken dan we nu denken.
Het einde van het jaar is een tijd van feesten, cadeautjes en gezelligheid. In deze Collect vindt u een heleboel presentjes, om weg te geven of voor uzelf. Als u snel bestelt, hebt u ze op tijd in huis voor de feestdagen. We wensen u alvast prettige feestdagen en een gezond en gelukkig 1999!

Marijke van Moll

Marijke van Moll, directeur PTT Post Filatelie

Colofon

Collect ® nr. 18 / winter 1998
Collect is een uitgave van PTT Post Filatelie
Redactie Collect, Postbus 6900,2001 JB Haarlem.
Adreswijzigingen, bestellingen en abonnementen: PTT Post, de Verzamelservice, Postbus 30051, 9700 RN Groningen.
Telefoon: (050) 586 12 34. Telefax: (050) 586 31 11.

Uitgever: ©PTT Post BV

Redactie en productie: De Telegraaf Sponsored Media, Amsterdam
hoofdredactie: Wim Swart; redactie: Astrid Gommers;
art-direction: Robert Bendijk;
vormgeving: Joost Pieter de Jong;
projectmanagement: Fenneke van Swigchum.

Aan dit nummer werkten mee: Boudewijn Büch, Puzzelbureau Ruud Gosse, Sarah Saarberg, Walter Samuelsen, Maarten Willems, Canadian Tourism Commission.

Fotografie: Geert Rijvers, Iwein Maassen e.a.

Alle aanbiedingen gelden zolang de voorraad strekt.
De producent heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die menen nog zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich tot de producent te wenden.

Collect wordt kosteloos toegezonden aan vaste klanten van de Verzamelservice van PTT Post.
Losse verkoopprijs: f 2,95.
ISSN 1381-0561

Zoekt u een postzegelhandel of postzegelvereniging in uw omgeving? Schrijf of bel naar:
- Nederlandsche Vereeniging van Postzegelhandelaren (N.V.P.H.), Weteringkade 45, 2515 AL Den Haag, tel. (070) 347 38 49, fax (070) 3222487.
- Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen (N.B.F.V.), bezoekadres: Zeelantlaan 11, Utrecht, tel. (030) 289 42 90, fax: (030) 280 01 28;

Inhoud

4 **Jan Kruis:**
Een verrassend portret

6 **Nieuwe postzegeluitgiften**
Postzegelemissies tot en met december 1998

8 **Column Boudewijn Büch**

9 **Actueel**
Het laatste nieuws van de Verzamelservice van PTT Post

10 **Postzegel wacht eurostijl**
Wat verandert er voor de verzamelaar?

12 **Emissie 1999**

14 **Nieuw verzamelland:**
Canada

15 **Puzzel**
Win album Canada

16 **Verzamelaar Paul van Drimmelen**
Een stukje buitenland in huis

18 t/m 35 **Shop - pagina's**

36 **Service-informatie**

42 **Collection**
Speciaal voor u geselecteerde artikelen

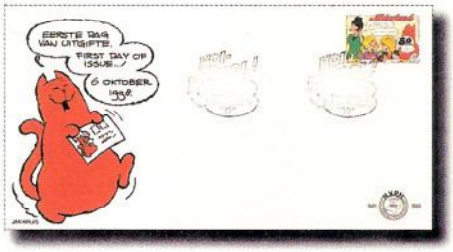

Nieuwe strippostzegel en 25ste boek Jan, Jans en de kinder

Een verrassend van striptekenaar Ja

De strippostzegels van 1998 zijn gewijd aan één van de populairste families van Nederland: de familie Tromp, beter bekend als Jan, Jans en de kinderen. De verschijning van deze bijzondere postzegels valt samen met een ander hoogtepunt: het 25ste stripboek van Jan, Jans en de kinderen. De relatie tussen die twee is voor verzamelaars heel bijzonder.

Tekst: Sarah Saarberg
Fotografie: Iwein Maassen

Vrijwel iedereen in Nederland kent Jan Kruis, of in elk geval zijn familiestrip Jan, Jans en de kinderen. Deze strip, die wekelijks in het vrouwenblad Libelle staat, bestaat inmiddels 28 jaar en kent een grote schare fans, zowel jong als oud. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de nieuwe strippostzegels en bijbehorende ECU- en Telebrief over de populaire familie Tromp gaan: een 'gewoon' Nederlands gezin met een wat sullige vader, een vlotte moeder en twee dochtertjes. Juist het alledaagse van de strip spreekt de lezers zo aan: bijna iedereen herkent met regelmaat een situatie die Jan Kruis zo treffend weet te illustreren. 'Na zes afleveringen zat ik al met m'n handen in het haar,' vertelt Jan Kruis. 'Ik wist helemaal niets meer te bedenken!' Gelukkig voor z'n fans krijgt hij het toch steeds weer voor elkaar en is Jan, Jans en de kinderen een enorm succes.

Toen Jan Kruis werd benaderd om de nieuwe strippostzegels te vervaardigen, was hij meteen enthousiast. Zo enthousiast, dat hij niet kon wachten om ermee te beginnen. 'Officieel krijg je een keurige briefing van de PTT waarin exact vermeld wordt wat wel en wat niet op de postzegel moet. Ze stonden wel even verbaasd te kijken toen ik vervolgens het kant-en-klare ontwerp uit m'n tas haalde! En het leuke is dat er eigenlijk vrij weinig aan veranderd is!' Jan Kruis was vooral erg onder de indruk van het hele drukproces van de postzegel. 'Het is geweldig om te zien hoe dat allemaal gaat. Bovendien vind ik het zo knap dat de tekeningen, eenmaal verkleind tot postzegel, nog zo duidelijk zijn. Zelfs de brief die opa in z'n hand heeft, is goed leesbaar. En ik ben helemaal niet teruggeschrokken voor het formaat. Striptekeningen zijn vaak al kleine plaatjes en bovendien: er staan hele schilderijen op een postzegel, dus dat moest ik ook kunnen!'

Jan Kruis is erg tevreden over het resultaat. Ook de ECUbrief vindt hij bijzonder leuk geworden. 'Ik had eigenlijk voor de lol in plaats van de Nederlandse leeuw de Rode Kater getekend met de staart van die leeuw. Dat vonden ze zo leuk, dat die tekening op de voorkant is gekomen. Natuurlijk ga ik enorm veel van deze postzegels inslaan. Mijn eigen post wordt vanaf nu alleen nog maar met de Jan, Jans en de kinderen-postzegel verstuurd!' Voor verzamelaars is er nog een extra bijzonderheid aan de nieuwe strippostzegel. Het nieuwste stripboek van Jan, Jans en de kinderen - het jubilerende 25ste deel - biedt op de titelpagina een speciale ruimte waar een Jan, Jans en de kinderen-postzegel kan worden geplakt. Bij het postkantoor kan men vervolgens een stempel halen, waardoor het boek een heel bijzondere waarde krijgt.

De onbekende Jan Kruis

Als striptekenaar heeft Jan Kruis een landelijke bekendheid gekregen. Maar er is nog een andere Jan Kruis, die ten onrechte ietwat onderbelicht is gebleven. Wie het mooie en lichte atelier bij zijn boer-

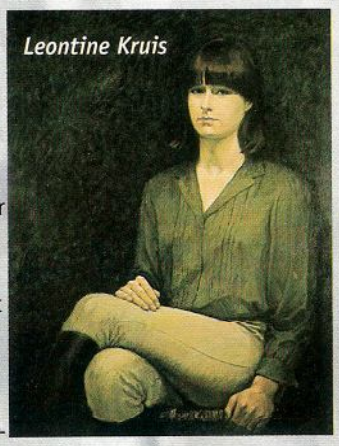
Leontine Kruis

en vormen bijzonder geheel

portret
n Kruis

derij in Drenthe bezoekt, is daar snel genoeg achter. Natuurlijk, de striphelden uit Jan, Jans en de kinderen komen overal terug. Maar daarnaast blijkt er ook een (portret)schilder aan het werk te zijn. Een aantal schitterende portretten en een imposant schilderij dat een groot deel van z'n atelier beslaat, getuigen van dit vrij onbekende talent van Jan Kruis. 'Ik vind het heerlijk om met verf bezig te zijn,' vertelt hij. 'Striptekenen is absoluut mijn grote passie, maar af en toe gaat het vervelen. Dan wil ik iets anders om handen hebben, iets spannends doen. Portretten schilderen is voor mij zoiets spannends.'

Zijn liefde voor het portretschilderen begon op de zaterdagmiddagcursus van de Academie voor Beeldende Kunsten. Later, op de dagopleiding van de Academie, werd dat portretschilderen één van zijn favoriete bezigheden. In de jaren zestig kreeg Jan Kruis van Libelle de opdracht een aantal portretten te schilderen, onder meer van Simon Carmiggelt en Mies Bouwman. Hij maakte er een prachtige serie van en kreeg zó de smaak te pakken, dat hij voor zichzelf onder meer z'n kinderen en collega's als Marten Toonder en Peter van Straaten vereeuwigde. 'Voordat ik met Jan, Jans en de kinderen begon, deed ik veel andere dingen. Ik heb jaren in de reclame gewerkt en maakte bovendien illustraties, bijvoorbeeld voor Margriet.'

Jan, Jans en de kinderen

Hoewel hij het schilderen heerlijk vindt, besteedt Jan Kruis de meeste tijd aan het bedenken, tekenen en schrijven van zijn strip Jan, Jans en de kinderen. Hij gebruikt hiervoor vaak situaties uit z'n eigen leven. Zijn dochters Leontine en Andrea (inmiddels in de voetsporen van haar vader getreden en tekenares van de Margriet-strip vijftien-en-een-half) stonden model voor Catootje en Karlijn. Jeroen (poep aan m'n schoen) bestond echt en ook de bekende rode auto, de oude MG, was de auto van Jan zelf. 'Het was logisch dat mensen soms dachten dat Jan, Jans en de kinderen echt bestonden, dat wij dat waren,' vertelt Jan. 'Dat is natuurlijk niet helemaal waar. Maar het is wel zo dat ik veel dingen uit ons dagelijks leven in de strip laat terugkomen.'

Zolang Jan Kruis kan werken, zal hij doorgaan met portretten en schilderijen. En met Jan, Jans en de kinderen? 'Zoals ik al zei: al vanaf de zesde strip zit ik wekelijks met de handen in het haar om weer iets te bedenken. Meer dan één strip per week krijg ik dan ook echt niet uit m'n pen. Maar van stoppen is geen sprake. Dat wil ik niet, en dat wil Libelle niet, dus dat komt goed uit!'

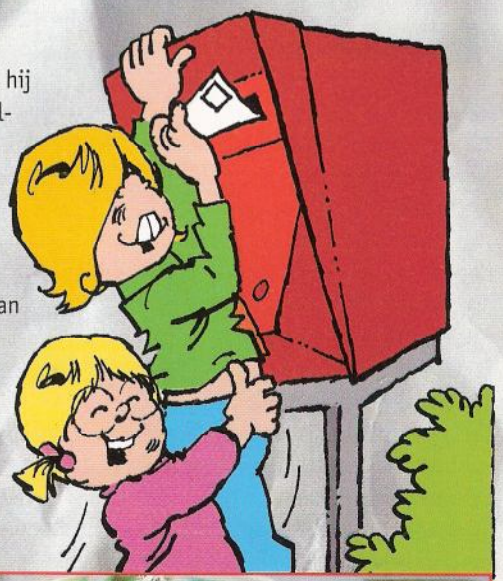

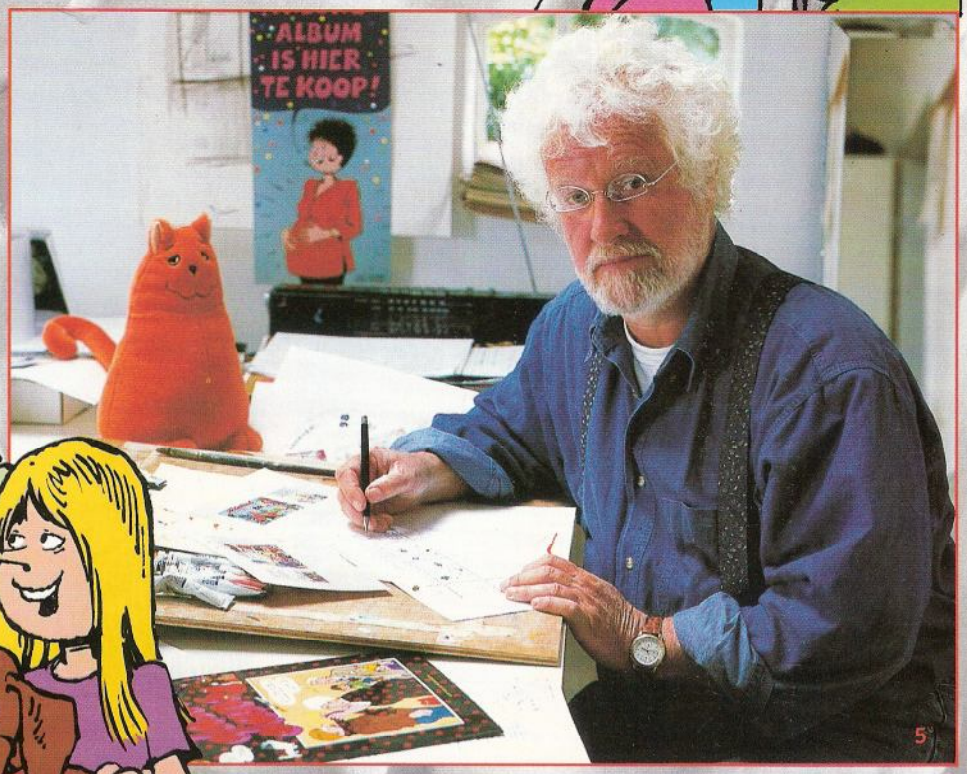

Nieuwe postz

Huisdieren

22 september 1998

De beste vriend is vaak een huisdier. Dus is er voor dit thema gekozen in het kader van flora en fauna. Van drie soorten huisdieren zijn foto's gemaakt, waarbij de verschillende karakters naar voren komen. Alle drie de diersoorten zijn in hun zuiverste vorm op de foto gezet door ze totaal te ontdoen van hun omgeving. Daardoor komen de specifieke kenmerken naar voren, zoals zachtheid, vacht en kleur. Kittens lijken de omgeving te verkennen. Deze postzegel van 80 cent is per tien stuks in een velletje 'tien voor je beste vrienden' te koop. De oplage bedraagt 1,5 miljoen velletjes.

De Drentsche patrijshond staat in een alerte houding met zijn snuit naar opzij afgebeeld. Deze postzegel van 80 cent is te koop in een vel van honderd stuks.

Twee konijnen met een verschillende vachttekening staan met hun oortjes rechtop. Deze postzegel van 80 cent is te koop in een vel van honderd stuks. De oplage is acht miljoen.

Zowel ontwerpster Esther Noyons als Esther Vermeer heeft de opleiding voor grafisch ontwerper gevolgd aan de Koninklijke Akademie voor Kunst en Vormgeving in Den Bosch. Begin 1994 zijn zij gaan samenwerken onder de naam Polyesther. Hun werk is diverse malen bekroond.

Jan, Jans en de kinderen

6 oktober 1998

Jan Kruis is gevraagd de strippostzegels te ontwerpen. Hij heeft dit zo leuk gevonden dat toen er een gesprek plaatsvond over de inhoud van de postzegels, hij al een ontwerp bij zich had. En dit was zo goed, dat er bijna niets aan is veranderd. De twee postzegels van 80 cent staan in een kadertje. Samen met dit kadertje vormen de postzegels een stripje. Natuurlijk gaat het over het versturen van brieven: Catootje en Jeroen besluiten opa een brief te sturen. Opa stuurt natuurlijk meteen een brief terug. In de tekstballonnetjes van de postzegels komt de waarde van 80 cent voor. Op de hoeken van het velletje komen de huisdieren terug. Dit jaar, eind september, is de 25ste Jan, Jans en de kinderen verschenen. In de loop van de tijd is er nogal wat veranderd is het gezin van Jan. Hij is huisvader geworden, Jans werkt buitenshuis, Karlijn is vegetariër en de rode kater een pacifist. De figuurtjes worden nooit ouder, maar gaan wel met de tijd mee.

Er wordt een velletje van 2 x 80 cent en een boekje met 10 x 80 cent en 20 sluitzegels uitgegeven.

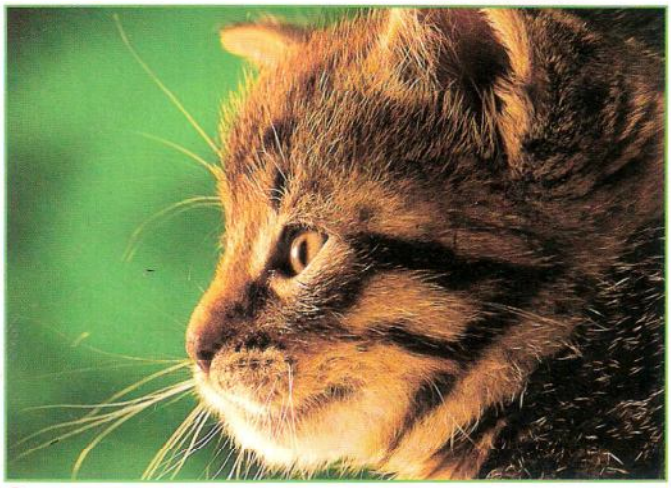

egeluitgiften

De Decemberzegels 1998 worden pas op 24 november bekendgemaakt

Kinderpostzegels

11 november 1998
Dit jaar is als thema voor 'kinderfeesten' gekozen. De illustraties komen uit de kinderboekjes van Max Velthuijs. Hij heeft de postzegels ook ontworpen. Er zijn drie verschillende afbeeldingen: Sint-Nicolaas is te zien op zijn paard, er is een optocht en er wordt een taart gebakken. Dit jaar is een bijzonder jaar voor de Stichting Kinderpostzegels. Het is het vijftigste jaar waarin schoolgaande kinderen enthousiast op pad gaan om de postzegels en de kaarten te verkopen. De SKN steunt jaarlijks zo'n 1.000 kinderprojecten in Nederland, Oost-Europa en ontwikkelingslanden. Daarnaast financiert de SKN ook de buitenspeelruimten van 25 scholen voor langdurig zieke kinderen. De ruimten worden in overleg met de kinderen ingericht en zijn ook toegankelijk voor kinderen uit de buurt. De postzegels zijn te koop in een velletje van zes stuks en hebben ieder een waarde van 80 + 40 cent. De helft van de opbrengst is bestemd voor kinderen uit Nederland, de andere helft voor kinderen in het buitenland.

Decemberzegels

24 november 1998
Ook dit jaar komen de decemberzegels, zoals u de laatste jaren gewend bent, uit in een vel van twintig zelfklevende postzegels van 55 cent. De ontwerper, Willem Henri Lucas, is begonnen met een lijst van de dingen die hij associeerde met 'Kerst'. Daarna heeft hij op een vel een X- en een Y-as uitgezet. Vier rijen van vijf postzegels vormen de horizontale as. Op één rij zijn de haas, het huis, de duif, de den en het hert te zien. Op de andere vier rijen gaan deze vormen samen met een bol, een huis en een den. Dit maakt dat de twintig postzegels verschillend zijn.
Willem Henri Lucas studeerde in 1985 af aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Arnhem. Naast de vormgeving van tijdschriften en affiches bestond zijn afstudeerwerk uit fotografie, illustratie, tv-animaties en super-8- film. Sinds 1990 is hij verbonden aan de Hogeschool der Kunsten in Utrecht als docent vakontwerpen en beeldconcept, en sinds 1997 is hij studieleider van de afdeling grafische vormgeving.

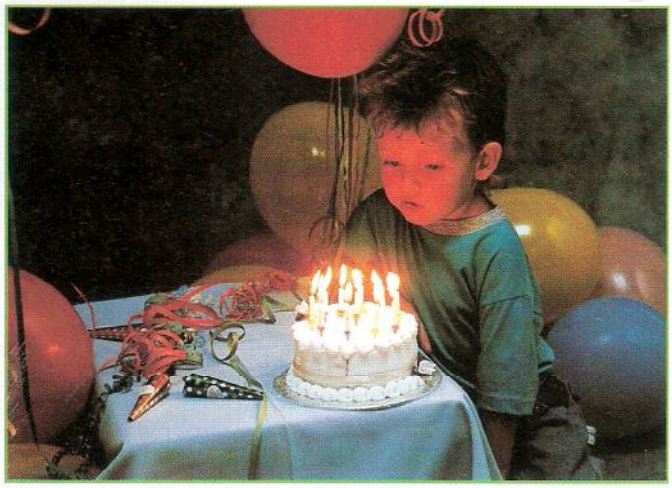

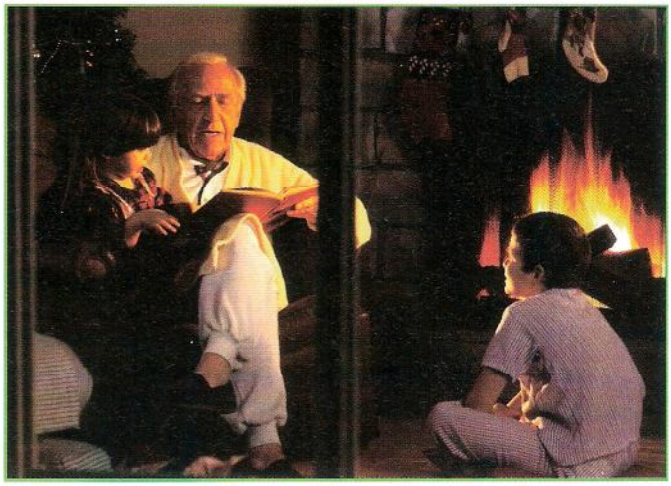

Plezierpapiertjes

Claude Chappe (1763 - 1805) heb ik leren kennen via een postzegel. Onlangs verscheen er weer een zegel die iets met Chappe te maken heeft; het is dit jaar twee eeuwen geleden dat de eerste zogenaamde 'optische telegraaflijn' tussen Parijs en Straatsburg geopend werd. De uitvinder van deze lijn is Chappe en daarom werd hij in Saverne (Franse Elzas) onlangs herdacht met een zegel en een stempel die zijn naam bevatten. Saverne ligt aan de toenmalige telegraaflijn en om die reden werd er in het, meer dan schitterende, museum Palais des Rohan een prachtige expositie aan Chappe en zijn uitvinding gewijd. Ook in het museumwinkeltje was een plekje vrijgemaakt voor postzegels die met Chappe, zijn telegraaf en andere telegraafuitvindingen te maken hebben. Ik heb mijn ogen uitgekeken, want ik wist niet dat er zoveel 'telegraaf' op postzegels terechtgekomen is.

De literatuur over Chappe en zijn telegraaf is sedert 1993 (het was tweehonderd jaar geleden dat zijn uitvinding door het toenmalige Franse parlement werd geaccepteerd) behoorlijk toegenomen en er zijn inmiddels zelfs wat filatelistische publicaties over Chappezegels en -stempelingen verschenen. Maar misschien is het verstandig dat ik eerst eens uitleg wát de Chappetelegraaf eigenlijk heeft voorgesteld. De telegraaf bestond uit een constructie van bewegende latjes en plankjes die op een kerktoren, een hoog gebouw of op een speciaal vervaardigde toren werd geplaatst. Om de vijftien kilometer was zo'n ding nodig. Berichten konden, bij helder weer, van toren naar toren worden geseind. Tussen Amsterdam en Parijs heeft ook een Chappelijn bestaan. In het Napoleontijdperk kon met 'de Chappe' een bericht over vijfhonderd kilometer binnen een paar uur worden verzonden.

De Chappetelegraaf heeft in deze eeuw lang een verborgen bestaan geleid, wat jammer is, want men kan eruit leren dat het twee eeuwen geleden al mogelijk was om een bericht zeer snel over honderden kilometers te verzenden. Op deze plaats kan ik het telegraafsysteem uiteraard niet uitvoerig en gedetailleerd uit de doeken doen, maar de lezer moet mij geloven: het was een verbazend handig, snel en, zeker voor zijn tijd, uitermate geavanceerd systeem. In mijn geval is het aan een enkel postzegeltje te danken dat ik sedert enkele jaren weet en begrijp waarom Napoleon zo snel op de hoogte kon zijn van de ontwikkelingen in Nederland, waar zijn broer Louis (Lodewijk) een paar jaar koning was. De Chappetelegraaf heeft tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw gefunctioneerd en werd toen vervangen door de draad- en later vonktelegraaf. Chappe heeft die natuurlijk niet mee mogen maken. Zijn laatste jaren waren niet erg prettig: hij werd almaar somberder en kreeg lichamelijke klachten. Uiteindelijk pleegde hij op 23 januari 1805 zelfmoord. Maar zijn schitterende uitvinding wordt door middel van dikke boeken en de recente Chappezegel (eerstedagenvelop werd gestempeld te Saverne op 30 mei 1998) in de herinnering gehouden. Ik heb het al vaker geschreven: postzegels zijn kleine encyclopedietjes; het zijn wetenswaardige plezierpapiertjes.

Boudewijn Büch

Actueel

Herinneringsmapje koningin Wilhelmina uitverkocht

Van het speciale herinneringsmapje koningin Wilhelmina zijn 10.000 exemplaren uitgegeven door PTT Post. Deze oplage was eind september reeds volledig uitverkocht.

Postzegels en Büch op de radio

Elke dinsdag en donderdag presenteert onze columnschrijver Boudewijn Büch een drie minuten durend programma over postzegels. De uitzendingen vinden plaats tussen 16.00 uur en 17.00 uur. U kunt dit programma beluisteren op de volgende regionale zenders:

Omroep Brabant
Omroep Drenthe
Omroep Flevoland
Omroep Gelderland
Omroep Limburg
Radio Noord-Holland
RTV Oost
Radio Rijnmond
Radio M
RTV West
Omroep Zeeland

Collect Shop

In de winkel van het PTT-museum, Zeestraat 80-82 in Den Haag, zijn alle producten (munten uitgezonderd) die in deze Collect worden aangeboden, vanaf heden ook te koop. De winkel is bij de entree gevestigd en is ook zonder entreebewijs toegankelijk.

Binnenkort in Collect

In de volgende Collect onder andere aandacht voor de volgende postzegeluitgiften:

2 januari:	**Het kwartje**
	Euro
15 januari:	**200 jaar PTT Post**
2 februari:	**Vogels**
	Tennis

CollectCard

NIEUW

Op de NVPH- show in oktober heeft PTT Post de CollectCard geïntroduceerd. De CollectCard bestaat uit een dubbelgevouwen kaartje op creditcard-formaat, waarin zich een of twee postzegels bevinden. De Card verschijnt maximaal twintig keer per jaar in een beperkte oplage. Hij wordt gemaakt in opdracht van bedrijven die het als relatiegeschenk of premium kunnen weggeven. De CollectCard kan natuurlijk ook verzameld worden. De verkoopprijs is meestal vijf gulden. Een beperkt aantal CollectCards zijn nu ook te koop via de Verzamelservice (zie pagina 26/27).

Jaarcollectie vernieuwd

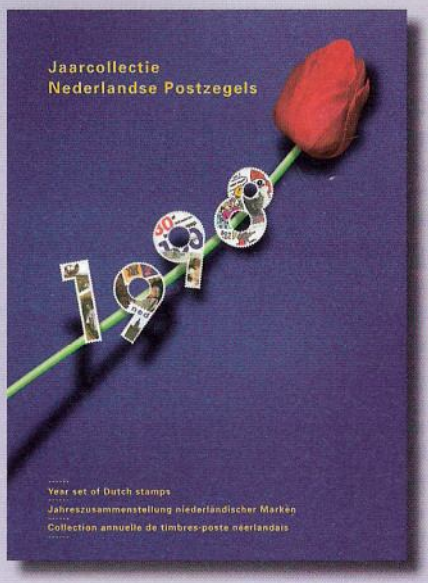

De Jaarcollectie 1998, die eind november uitkomt, is in een nieuwe verpakking gestoken. Bovendien is het bijgeleverde boekje, waarin alle postzegeluitgiften worden beschreven en afgebeeld, voortaan in kleur uitgevoerd!

Gratis eerstedagenvelop voor trouwe klanten

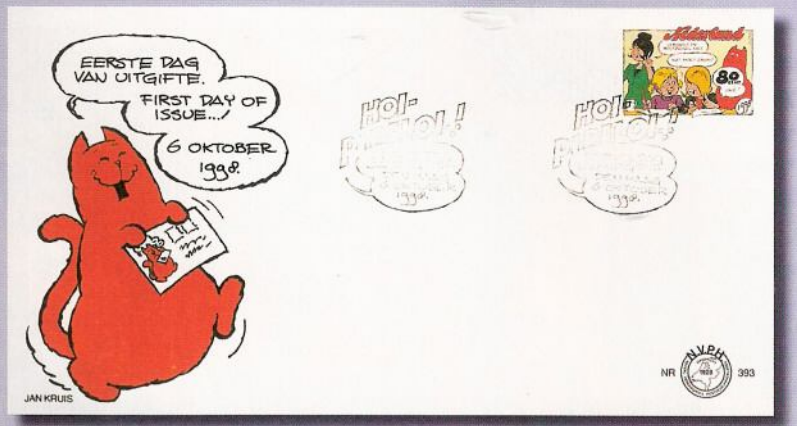

Bij deze Collect krijgt u als trouwe klant van de Verzamelservice de leuke eerstedagenvelop van Jan, Jans en de kinderen cadeau.
De eerstedagenvelop is een populair verzamelproduct. Misschien verzamelt u al eerstedagenveloppen en kunt u een familielid, vriend of kennis blij maken met de eerst dagenvelop van Jan, Jans en de kinderen.
Bij deze Collect is een aanmeldingskaart voor een abonnement op de eerstedagenvelop bijgevoegd. Als u iemand kent die ook eerstedagenveloppen wil verzamelen, vul dan gezamenlijk de aanmeldingskaart in. De nieuwe abonnee en u ontvangen dan gratis een opbergalbum voor eerstedagenveloppen t.w.v. ƒ 55,00.

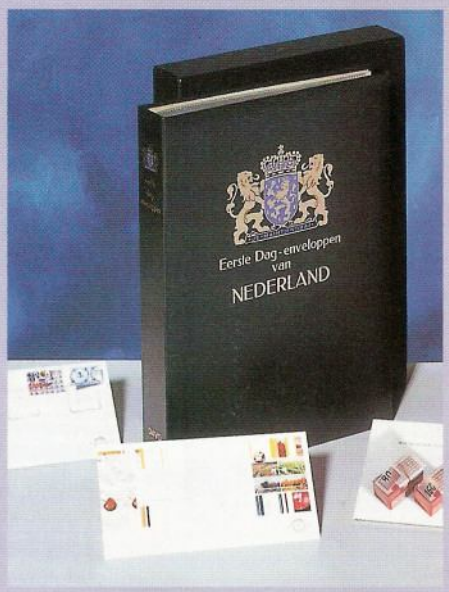

Gratis album bij nieuwe abonnee

Consequenties van de euro voor verzamelaars

Postzegel wacht

Geduld is een schone zaak. Nog een paar maanden en de euro, de nieuwe Europese munteenheid, doet daadwerkelijk opgeld. Giraal, welteverstaan. Want vrijwel iedereen weet zo langzamerhand dat de consument het betaalmiddel pas in 2002 in handen krijgt: de munt in de portemonnee, de euro op het prijskaartje. Het wordt eurotisch! De euro vervangt de ECU en de geprezen harde gulden verdwijnt van het toneel.

Tekst: Walter Samuels
Fotografie: Goffe Struiksma

De kroon op de Economische Monetaire Unie (EMU) wordt daarmee geplaatst; valutarisico's in Europa gaan tot het verleden behoren. Bovendien kunt u straks als toerist in het buitenland wat gemakkelijker aan prijsvergelijking doen.

Maar voor het zover is, moeten mens en machine bij de Nederlandse Munt in Utrecht de nodige overuren draaien om de munt rimpelloos ingevoerd te krijgen in het betalingsverkeer. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen. Frits Kempenaar, woordvoerder van het ministerie van Financien in Den Haag, spreekt van een grote operatie. 'Er moeten in de komende drie jaar 3 miljard nieuwe munten worden geslagen, met een gezamenlijke waarde van 1 miljard gulden. Volgend jaar al worden de eerste munten geslagen. En dat is weer een mijlpaal in het europroces,' licht Kempenaar enthousiast toe.

Kakelverse biljetten

Nieuwe munten dus, maar ook kakelverse eurogeldbiljetten, waarmee we te maken krijgen. En hoe zit het eigenlijk met andere zaken van waarde, zoals postzegels? Blijft het sowieso nog wel - met het oog op de euro- interessant om postzegels te verzamelen? Op die laatste vraag komt het antwoord van een recent enquêteonderzoek onder postzegelverzamelaars. Dat onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van PTT Post.

Daaruit is naar voren gekomen dat het leeuwendeel van de postzegelverzamelaars in ons land positief staat tegenover de komst van de euro in relatie tot het fenomeen postzegelverzameling. Invoering van de euro in combinatie met het ongeldig verklaren van postzegels heeft weinig negatieve gevolgen voor de houding en het gedrag ten aanzien van postzegels verzamelen. De meeste verzamelaars vinden namelijk dat de verzamelwaarde van de postzegels die uitgegeven werden vóór de invoering van de euro, toeneemt. Slechts een kleine groep zegt te stoppen met het verzamelen van postzegels die voor 2002 op de markt zijn gebracht.

Voor productmanager Arjan Jochems van PTT Post, afdeling Verzamelservice, kwam de zeer positieve uitslag enigszins als een verrassing. Hij noemt het

eurostijl

grappig. De ondervraagden hadden voor hetzelfde geld negatief kunnen reageren. Volgens Arjan zullen de bestaande postzegels, zoals die met een centenaanduiding, mettertijd niet meer verkrijgbaar zijn en dus in waarde stijgen. Maar de belangrijkste kant van de medaille is volgens de productmanager het nostalgische gevoel dat een verzamelaar koestert jegens die ene postzegel die straks niet meer van de persen rolt.

Einde ver-van-mijn-bed-show

Elk jaar worden speciale postzegels in een beperkte oplage uitgegeven. De extra aantrekkelijkheid zit hem echter in de 'permanente' postzegels, die tot 2001 worden geproduceerd en daarna rijp worden voor vervanging van postzegels met een euro-'gezicht'. Wat dat betreft heeft ook drukkerij Johan Enschedé reeds de handen vol aan de voorbereidingen.

Hoewel velen van de circa 900.000 postzegelverzamelaars al redelijk op de hoogte lijken te zijn van de veranderingen door de euro, merkt Arjan dat het onderwerp de markt steeds meer in zijn greep krijgt. De ver-van-mijn-bed-show loopt ten einde. 'Naarmate de intro van de euro nadert worden we meer geconfronteerd met specifieke vragen. Zoals: "Kan ik een Duitse zegel op een Nederlandse brief plakken voor verzending?" Dat kan dus niet,' aldus Arjan.

De PTT Post-medewerker meent verder ook dat de euro een mooie gelegenheid is om een nieuwe verzameling op te bouwen of een verzameling compleet te maken. En dat geldt voor zowel postzegels als munten. Zorg in ieder geval dat u de verzameling centenpostzegels compleet krijgt. Bovendien wordt het in 2002 best interessant om er vroeg bij te zijn. De eerste zegels zijn altijd het hoogst in waarde. Natuurlijk krijgen ook de postkantoren het druk, want onder de 900.000 verzamelaars zullen er genoeg zijn die een stempeltje komen halen om de verzameling te perfectioneren.

Een oude kous

En dan belichten we nog even het terrein van de muntenverzamelaars. Ook voor hen zijn er volop kansen om een nieuwe collectie munten aan te leggen dan wel te perfectioneren. Zoals genoemd slaat de Munt 3 miljard nieuwe munten waarvan een kwart wordt geslagen in 1999. De rest volgt in 2000 en 2001. Vraag is: komen alle oude munten weer retour die nu in omloop zijn? Sinds 1948 werden immers maar liefst 6 miljard munten in de roulatie gepompt. 'We verwachten slechts 3 miljard stuks terug. De rest is weg, zit in een oude kous of hoort inmiddels bij een verzameling,' aldus Frits Kempenaar.

God Zij Met Ons

De nieuwe (euro)munten bestaan uit 1, 2, en 5, 10, 20 en 50 eurocent en 1 en 2 euro. De euro krijgt de waarde van de ECU, die rond de *f* 2,20 ligt. Op het 2- euromuntstuk komt een randafschrift; hetzelfde als dat van de gulden en de rijksdaalder: 'God Zij Met Ons'.

In 2002 zal er een half jaar sprake zijn van dubbele valuta: de nationale munt en de euro, terwijl voor bankbiljetten extra coulantie wordt betracht doordat deze binnen dertig jaar kunnen worden omgeruild. Maar geldt die comfortabele wisselperiode ook voor munten? Frits Kempenaar: 'Daar is nog niets over bekend. Binnen enkele maanden wordt hierover een beslissing genomen.'

Voor Arjan Jochems wacht er buiten de komst van de euro nog een andere spannende kwestie en wellicht geldt de spanning ook voor u: het millennium. Qua postzegels kunnen we misschien iets fraais of feestelijks verwachten. Maar Arjan wil niet meer kwijt dan: 'We kijken naar leuke ideeën.'

Hoe dan ook: klokslag 00.00 uur op 1 januari 2000 zijn we wellicht wijzer. Toch? Of juist niet?

- *Vanaf 1 januari 2002 staat de euro op de postzegel*
- *Dan kunt u tot en met 30 juni 2002 de centenpostzegels tegen europostzegels inruilen en beide valuta's naast elkaar gebruiken*
- *Vanaf 1 juli 2002 wordt alleen de europostzegel geaccepteerd*

DE TWINTIGSTE EEUW, NATUUR EN OOK EEN VERRASSING

Uitgifteprogramma

5 januari Het kwartje

Miljoenen Decemberzegels gaan er in de decembermaand over de toonbank. Bij veel consumenten en bedrijven liggen na de feestdagen nog enkele ongebruikte exemplaren in het postzegelmapje. Met de combinatie van deze nieuwe postzegel van 25 cent en een Decemberzegel met een waarde van 55 cent kan weer een brief of kaart in Nederland worden verstuurd.

5 januari De euro

Op 1 januari 1999 wordt de euro als rekeneenheid ingevoerd. PTT Post staat hierbij stil met de uitgifte van een bijzondere postzegel. Vanaf 2002, wanneer de euro ook in de vorm van munten en biljetten verkrijgbaar is, wordt de waarde van een postzegel in euro's in plaats van guldens aangeven.

15 januari 200 jaar Nationaal Postbedrijf

Ten tijde van de Bataafse Republiek zijn verschillende bestuursmaatregelen genomen die nog steeds betekenis hebben. Een ervan is de 'Nationaalverklaring' van het Postbedrijf op 15 januari 1799. Het bedrijf heeft zich in de afgelopen tweehonderd jaar ontwikkeld tot een zelfstandige internationale onderneming. De herdenking is aanleiding voor een bijzondere postzegeluitgifte.

2 februari 100 jaar Vogelbescherming

Vogelbescherming Nederland bestaat honderd jaar en is de oudste natuurbeschermingsorganisatie in Nederland. De organisatie zet zich in voor het behoud van wilde vogels en hun leefgebieden.

Bescherming Trekkende Watervogels

Nederland is actief betrokken bij de internationale natuurbescherming. Ons land is met zijn honderd waterrijke gebieden, de zogenaamde 'wetlands', een van de belangrijkste landen voor de trekkende watervogels.

2 februari 100 jaar KNLTB

Tennis heeft zich de afgelopen eeuw ontwikkeld tot een volkssport voor jong en oud. Honderd jaar geleden hadden de verschillende tennisverenigingen in Nederland behoefte aan een coördinator van hun verenigingsactiviteiten en voor de vele internationale toernooien. Dit jaar jubileert de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond.

2 maart Vier jaargetijden

Twee bekende parken vieren dit jaar een jubileum. Het honderdjarige Park Sonsbeek in Arnhem en de vijftigjarige Keukenhof in Lisse. PTT Post geeft ter gelegenheid hiervan een serie postzegels uit waarin Nederlandse parken, maar ook het 100-jarig bestaan van Staatsbosbeheer het middelpunt vormen.

13 april Ouderenpostzegels

Dit jaar staan de postzegels in het teken van het 'Internationaal jaar van de ouderen'. De bijslag op deze postzegel komt ten goede aan een groot aantal projecten. Het Fonds Zomerpostzegels beheert en verdeelt de opbrengsten van de bijslag.

6 mei Nederland Waterland

Ter gelegenheid van de jubilea van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (175 jaar) en de Binnenvaart Vereniging Schuttevaer (150 jaar) geeft

1999

PTT Post een serie postzegels uit met schepen als afbeelding.

6 mei Verrassing

Wij laten ons graag verrassen, ook per brief. Een bijzondere postzegel maakt deze post extra leuk. In 1997 bracht PTT Post het velletje 'Tien om te verrassen' uit, in 1998 het velletje '10 x creatief met zegels'. Het ontwerp voor 1999 blijft voorlopig een verrassing!

8 juni Nederlandse Kunst in de 17de eeuw

De Gouden Eeuw heeft een groot aantal kunstenaars voortgebracht waarvan Rembrandt van Rijn tot de belangrijkste wordt gerekend. In veel buitenlandse musea behoort de Nederlandse kunst uit de 17de

eeuw tot de topstukken van de collectie. PTT Post ontwerpt een kunstserie met twee tentoonstellingen als uitgangspunt: de zelfportretten-van-Rembrandt-presentatie in het Mauritshuis, die gewijd is aan de zelfportretten van Rembrandt, en de tentoonstelling over de stillevens uit de Gouden Eeuw in het Rijksmuseum.

6 juli Tien voor uw brieven

Postzegels hebben wij meestal op voorraad. Zij worden vaak gekocht zonder te weten op wat voor een brief of kaart zij worden geplakt. Voor dit doel biedt PTT Post neutrale postzegels die niet aan een bepaald thema zijn gekoppeld.

7 september Twintigste eeuw

Wij leven in een dynamische tijd met tal van hoogte- en dieptepunten. Die verschillen voor iedereen. Het thema-van-de-twintigste-eeuwonderwerp wordt uitgebeeld in een velletje met tien verschillende postzegels.

7 september 100 jaar VNO-NCW

De viering van het 100-jarig bestaan van het VNO-NCW is voor PTT Post aanleiding een bijzondere postzegel uit te geven. Het VNO-NCW is de grootste werkgeversorganisatie van Nederland.

8 oktober Strip

Al enkele jaren presenteert PTT Post jaarlijks een serie strippostzegels waarop een bekende stripfiguur staat afgebeeld. Wat het thema is van deze nieuwe postzegel, blijft voorlopig een verrassing.

8 oktober 200 jaar Nationaal Postbedrijf

De postzegel die op 15 januari 1998 werd uitgebracht ter gelegenheid van 200 jaar Nationaal Postbedrijf, wordt speciaal voor postzegelverzamelaars in een bijzondere vorm en in een beperkte oplage opnieuw uitgebracht. Bij de productie van deze zegel wordt de befaamde plaatdruktechniek toegepast.

10 november Kinderpostzegels

In oktober lopen duizenden scholieren van deur tot deur om hun Kinderpostzegels aan de man te brengen. Het zijn niet alleen postzegels waarmee een brief of kaart kan worden verstuurd, maar vooral postzegels waarmee een financiële bijdrage wordt geleverd aan speciale projecten gericht op kinderen in binnen- en buitenland. De Stichting Kinderpostzegels Nederland beheert het Fonds.

30 november Decemberzegel

Rond de feestdagen stuurt Nederland miljoenen wensen aan vrienden, kennissen en zakelijke relaties. PTT Post verhoogt de feestvreugde graag met een bijzondere kortingzegel die ook dit jaar in velletjes van twintig stuks in stickervorm wordt aangeboden.

De totale waarde van alle hiervoor genoemde postzegels in 1999 bedraagt ongeveer *f* 70,00.

Canada

De aard van Canada

Canada is als een immens doek waarop een goddelijke hand een meesterwerk van verheven aard heeft geschapen. Het licht danst op een stil, met sneeuw bedekt meer. De zon zakt boven een sterk stromende oceaan. Aan de kust lijken de regenwouden die in nevelen gehuld zijn en de gletsjers uit de oudheid elkaar te ontmoeten. De doorzichtige rivieren meanderen door het schilderachtige platteland en door de veilige, ultramoderne steden landinwaarts.

Ook op het menselijke vlak is Canada indrukwekkend. De Canadezen zijn een volk met een buitengewone culturele, etnische en historische diversiteit. Canada biedt in alle vier de seizoenen een warm welkom aan eenieder die zich wil verdiepen in dit prachtige land.

Ook in de postzegels van Canada zult u de pracht van het land en het speciale van de mensen terugvinden. Kijk ook op pagina 29.

Jaarboek Canada 1997

Bestelnummer ca9701

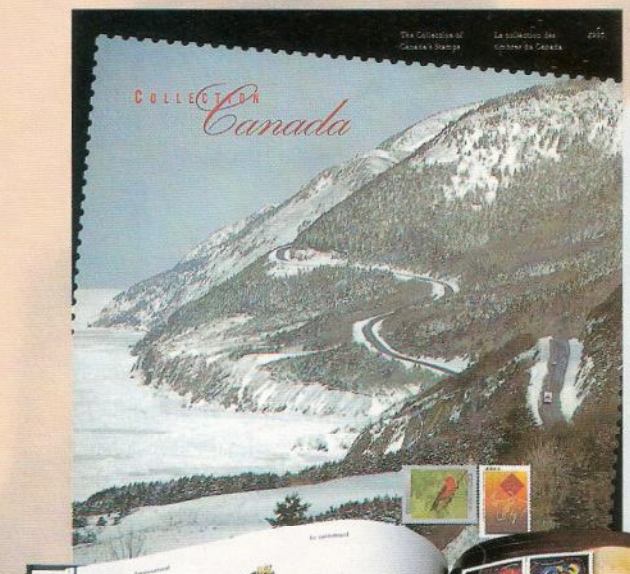

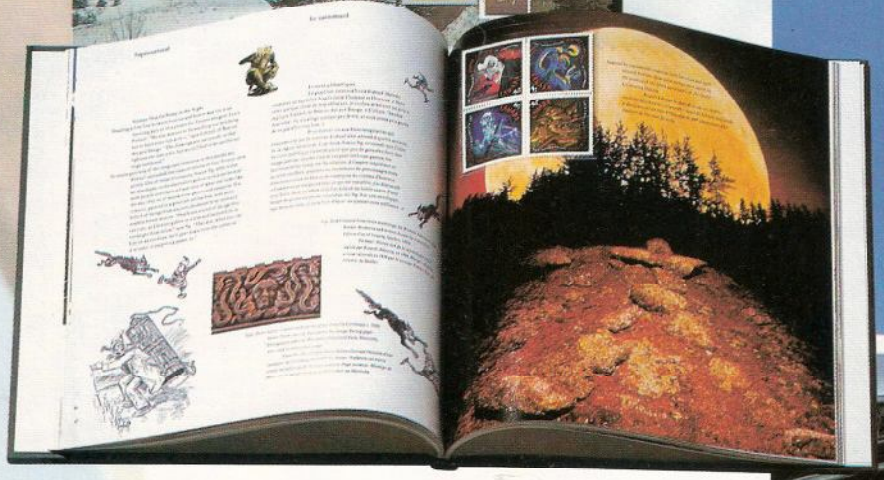

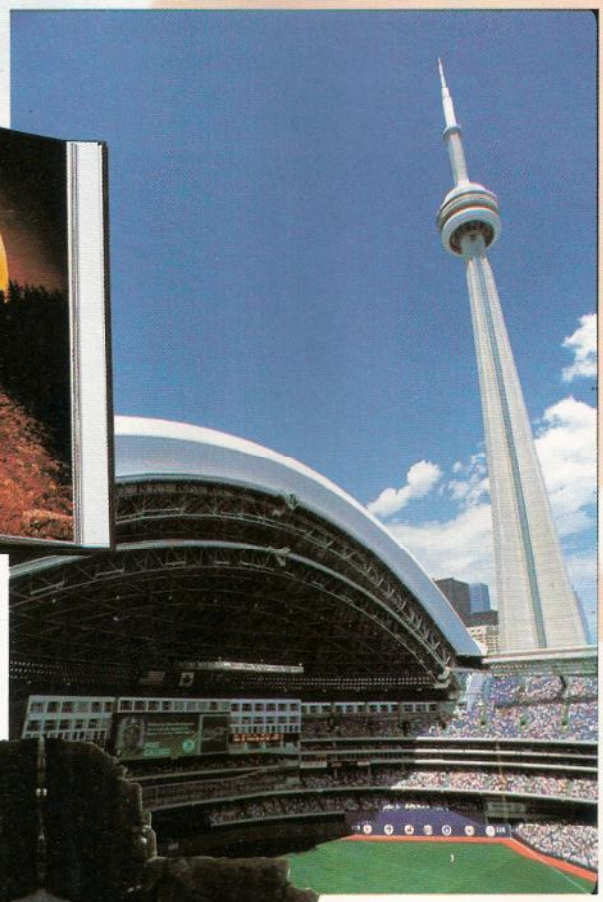

Maak kans op het jaarboek 1997 van CANADA!

PUZZEL

kruiswoordraadsel

Van links naar rechts:
1 voedsel voor de poes - 9 trektuig van ossen
11 bijbels landschap en volk - 12 regel -
13 tam - 15 edelhoogachtbaar - 16 deel van een trap - 17 vervoermiddel - 18 familielid - 19 schoolonderzoek - 20 meer in Amerika -
21 titel - 22 tennisterm - 23 huisdier - 25 herkauwer - 26 gedorste halmen - 28 opschudding - 30 hert - 32 ik - 33 toegankelijk -
35 wedstrijdbeker - 37 gestold vleesnat -
39 Franse N.V. - 40 op die manier - 42 jonge kat -
44 discjockey - 45 nakomeling -
47 gesloten - 48 fijn weefsel - 50 groot water- 52 afgemat - 54 door middel van - 55 voedsel
56 insect - 58 zijn geboortedag vierend -
60 aquariumvisje - 61 jonge hond - 63 alfanumeriek - 64 persoonlijk voornaamwoord -
66 voedsel - 67 mannelijk dier - 68 Engelse titel -
70 spoedig - 71 oever - 72 Romeinse keizer - 73 schijf - 74 treuzelaar - 75 de nakomelingen van Jan en Jans.

Van boven naar beneden:
1 soort hond - 2 voor dit geval in het bijzonder -
3 technisch onderwijsassistent - 4 tot en met - 5 ketting zonder einde - 6 toestand van rust - 7 lofdicht - 8 water in Friesland - 9 kledingstuk - 10 klein kind - 13 vogel - 14 dochter van Jan en Jans - 16 uitstapje - 17 afmeting - 18 binnenste van beenderen - 20 op dezelfde wijze - 21 onvruchtbaar
22 paar - 24 vlaktemaat - 27 verzamelobject
29 beet - 31 roem - 34 familielid - 36 zaadkorrel -
38 inwonend - 41 familielid - 43 vat -
44 inhoudsmaat - 45 reinigingsmiddel -
46 nieuw feit - 49 Zwitsers kanton - 51 koker
53 ivoor - 54 lang stuk hout - 57 op elkaar - 59 betalingswijze - 61 klamp - 62 lengtemaat- 65 huisdier - 67 vlug - 69 strafwerktuig
70 Spaanse titel - 71 persoonlijk voornaamwoord 72 nikkel - 73 persoonlijk voornaamwoord.

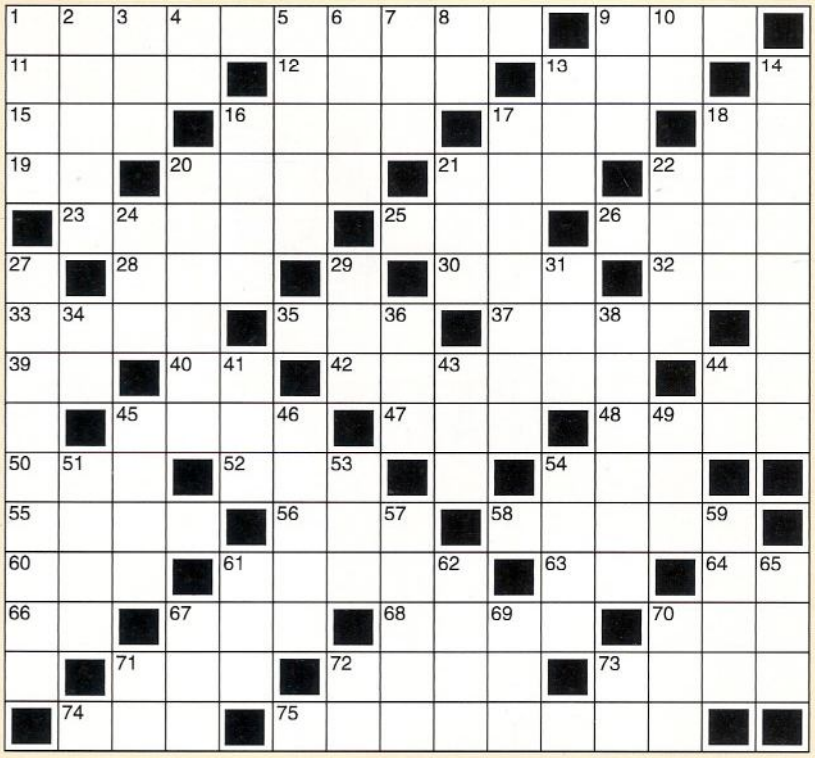

33	3	16	63	71	2	

Zet de letters uit de vakjes met corresponderende nummers over naar het oplossingsbalkje en u leest de oplossing van deze puzzel.

Puzzelprijs:
Als u de juiste oplossing weet, maakt u kans op een van de vijf unieke albums 'Jaarboek 1997 Canada' incl. postzegels t.w.v. *f* 72,30

Schrijf de oplossing van deze puzzel op een briefkaart en stuur deze voor 1 januari 1999 naar: Puzzel Collect Postbus 8500 2001 LS Haarlem

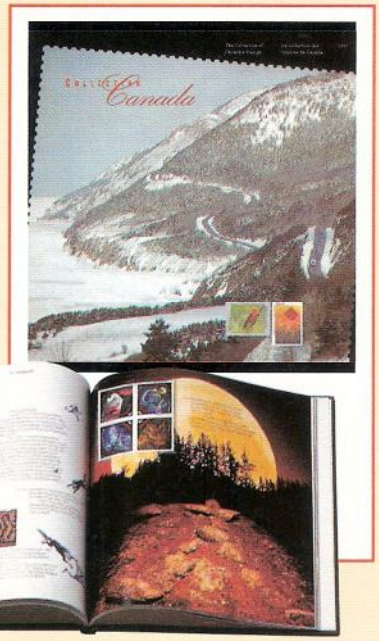

Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd. De prijzen worden niet in geld uitgekeerd. De prijswinnaars krijgen persoonlijk bericht.

Een stukje buitenland in huis met postzegels

Het Zwitserlandgevoel van Paul van Drimmelen

Wie Paul van Drimmelen voor het eerst ontmoet, vermoedt eerder met een voormalige sportman van doen te hebben dan met een filatelist. Toch is de boomlange biologiedocent een bevlogen postzegelverzamelaar en bovendien voorzitter van de filatelistische Studiegroep Zwitserland. Al heel snel is duidelijk dat postzegels hem bepaald niet weerhouden van andere liefhebberijen.

Tekst: Maarten Willems
Fotografie: Iwein Maassen

Inderdaad blijkt de sportieve eerste indruk niet geheel verkeerd te zijn. Paul tennist en is hockeyer van kindsbeen af. Hier houdt de veelzijdigheid niet mee op. Ook fotografie loopt als een rode draad door zijn vrijetijdsleven. Vreemd genoeg is deze hobby zelfs medeverantwoordelijk voor zijn postzegelverzameling. 'Net als zoveel andere mensen heb ik als kind postzegels gespaard, tot ik er een tijdje genoeg van had en meer interesse kreeg in de fotografie. Om me een betere camera te kunnen veroorloven ben ik, rond mijn vijftiende, naar een postzegelwinkel gegaan om mijn verzameling te verzilveren.' Voor zijn Nederlandse zegels beurde hij maar liefst honderdvijftig gulden. De handelaar sprak toen woorden met verstrekkende gevolgen: 'Zwitserland moet je maar houden.' Paul reserveerde een gedeelte van het geld voor een nieuw toestel maar zette de rest van de winst meteen om in... postzegels uit Zwitserland.

Zwitserse post

Het is bepaald niet vreemd dat juist Zwitserland in de prille collectie van Paul van Drimmelen al zo prominent was vertegenwoordigd. 'Zowel mijn moeder als mijn zus heeft na de oorlog om gezondheidsredenen een flinke tijd in Zwitserland doorgebracht.' Niet verwonderlijk dat er in huize Van Drimmelen een hoop Zwitserse post werd bezorgd. Eerst van de gezinsleden zelf, later van de talrijke kennissen die hun langdurige verblijf in Zwitserland had opgeleverd. 'Toen ik zo'n acht jaar was, kreeg ik mijn eerste stockboekje uit Zwitserland. Ik heb het nog.' Het zou de basis leggen voor zijn Zwitserlandcollectie.

Feestje met een missie

In 1983 sluit van Drimmelen zich aan bij de Studiegroep Zwitserland en is hij vanaf dat moment een echt serieuze verzamelaar. Een paar jaar later al zit hij in het bestuur: 'Dat krijg je als je een paar keer iets zegt op een vergadering.' Vandaag de dag

'Kleine landschappen'

In de jaren dertig en veertig bracht de Zwitserse post enkele series uit, gemaakt naar prenten van markante plaatsen. Deze zogenoemde 'kleine landschappen' zijn een ander dierbaar verzamelgebied van Paul van Drimmelen. Het is een van zijn wensen om nog eens een rondreis te maken langs al deze plekjes in Zwitserland om ze op identieke wijze te fotograferen als de afbeeldingen die de zegels laten zien. 'Het landschap is per slot van rekening de reden waarom ik zo graag in Zwitserland kom.' Net als veertig jaar geleden komen fotografie en filatelie dan weer samen.

Paul van Drimmelen: 'Originaliteit is voor mij een belangrijk criterium.'

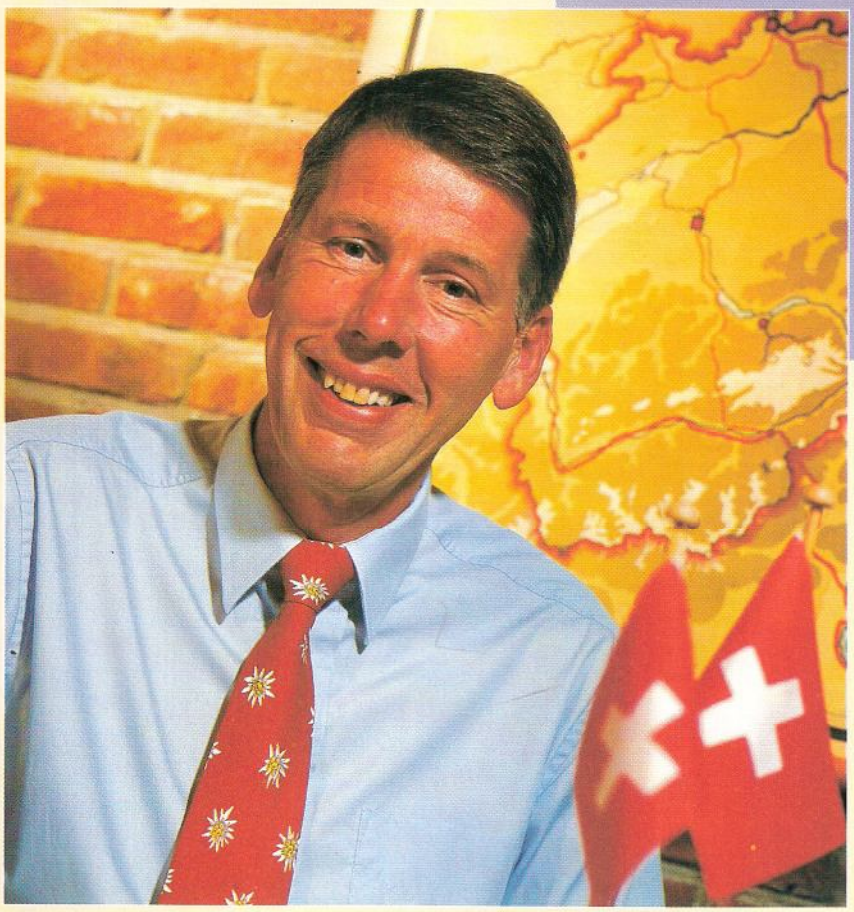

Ook een specifiek thema verzamelen?

Naast Nederlandse postzegels, verzamelen veel mensen ook buitenlandse postzegels. De Verzamelservice van PTT Post biedt u momenteel de mogelijkheid om postzegels te verzamelen van Zwitserland, Noorwegen, Færøer, Finland, Zuid-Afrika, Denemarken, Groenland, Verenigde Staten en Canada. U kunt deze postzegels los bestellen via de bestelkaart achter in deze Collect. Een abonnement is natuurlijk ook mogelijk. Kijk voor meer informatie op pagina 28 t/m 31.

is Paul voorzitter van deze vereniging van Zwitserlandverzamelaars. Het gezelschap vormt met ruim 160 leden, volgens Van Drimmelen, een doorsnede van de filateliewereld in ons land. Hij heeft het de laatste tijd druk met zijn vereniging, niet in de laatste plaats omdat dit jaar de studiegroep het dertigjarig bestaan viert. Hoogtepunt is de tentoonstelling in het Haagse PTT-museum op 14 en 15 november, die door de Zwitserse ambassadeur zal worden geopend. Behalve feest is ook missiewerk een beetje de drijfveer achter de expositie. 'Leden en anderen, vooral de jeugd, stimuleren door te laten zien dat je met betrekkelijk eenvoudige middelen een leuke collectie op kunt zetten.'

De zin van een vereniging

Het lijkt misschien onlogisch om een vereniging in het leven te roepen van mensen die in principe in dezelfde vijver vissen. Deze veronderstelling is om meerdere redenen niet juist, weet Paul uit te leggen. 'In zekere zin ben je elkaars concurrenten, maar aan de andere kant is de vereniging natuurlijk ook een mooi afzetgebied voor ruilmateriaal. Daarnaast is de uitwisseling van kennis minstens zo waardevol als die van zegels.' Als laatste leert een vluchtige blik in de lijvige Zumstein-catalogus van Zwitserland, dat alles verzamelen een onmogelijke opgave is. Van vrijwel elke zegel bestaan talrijke varianten, waarvan de meeste erg prijzig zijn. Veel Zwitserlandverzamelaars hebben zich daarom op een gespecialiseerde deelverzameling toegelegd.

Geen eenzame bezigheid

Paul van Drimmelen heeft meerdere specialisaties, waarbij originaliteit een belangrijk criterium is. Aardig is daarom zijn verzameling portvrijdomzegels, waarvoor hij zelfs naar Zwitserse archieven moest afreizen om oplagecijfers te achterhalen. Niet dat dit een straf voor hem is, overigens. Integendeel, het is veeleer een fraai excuus om weer eens, samen met zijn vrouw Marja, een bezoek te brengen aan het land en de mensen. Nee, wie denkt dat postzegels verzamelen een eenzame bezigheid is die zich alleen binnenshuis afspeelt, heeft het mis.

Collection

Nieuw!
Het 25ste album Jan, Jans en de kinderen.
Met op de titelpagina een speciale ruimte voor een postzegel van Jan, Jans en de kinderen.
Alleen in Collection: U krijgt het album toegestuurd inclusief gratis postzegel en datumstempel.
Bestelnummer: 698023
Prijs: ƒ 10,95

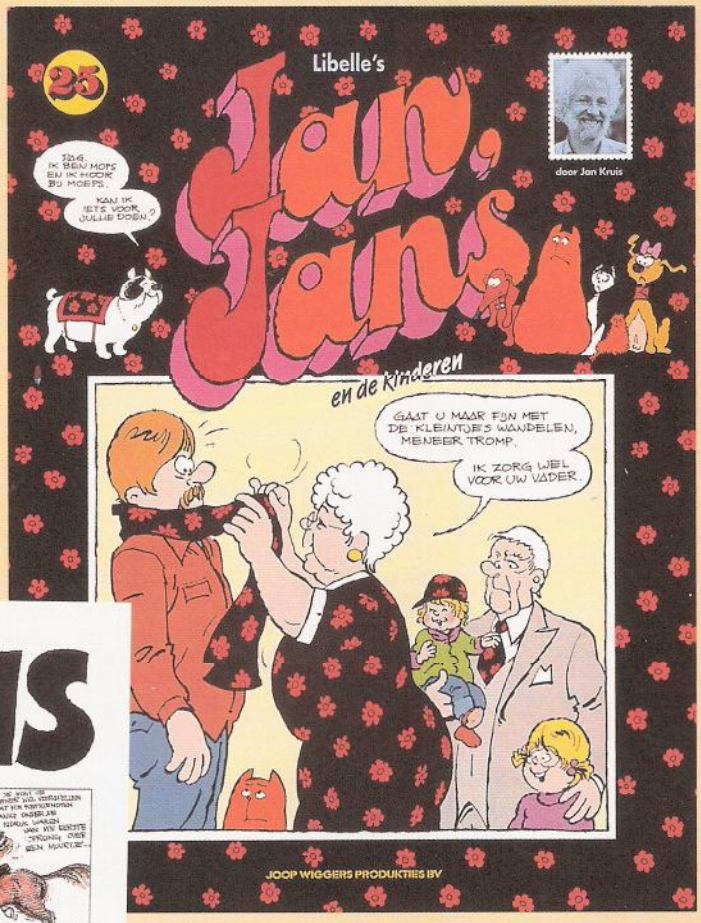

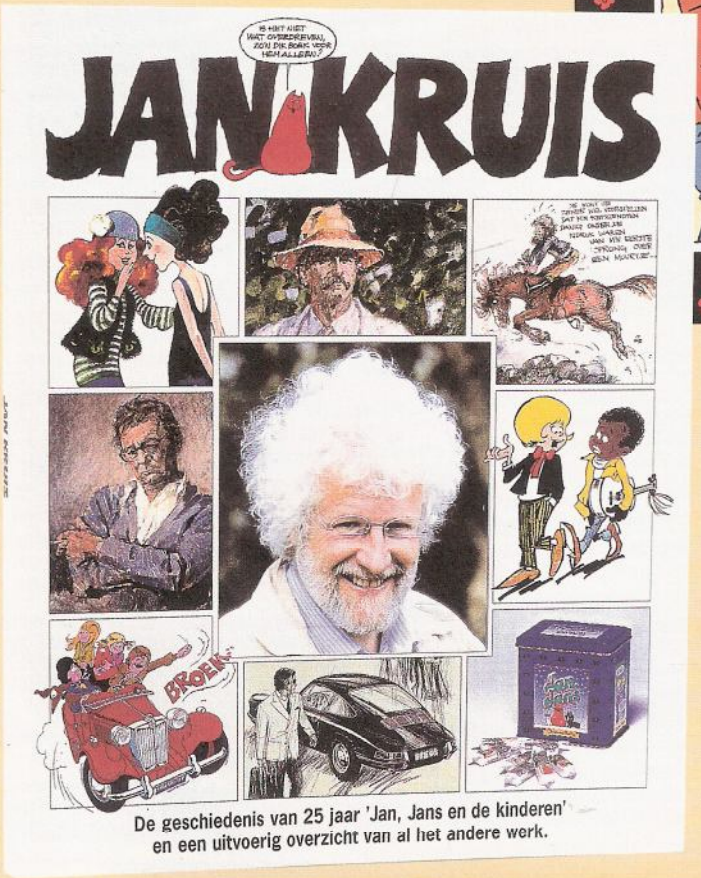

De geschiedenis van 25 jaar 'Jan, Jans en de kinderen' en een uitvoerig overzicht van al het andere werk.

Biografie Jan Kruis
Een prachtig boek van 224 pagina's met meer dan 300 illustraties in kleur.
Bestelnummer: 698022
Prijs: ƒ 49,95

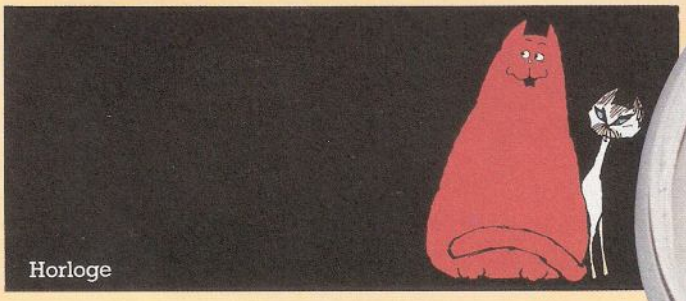
Horloge

Horloge met de 'je-weet-wel'kater
Een opwindbaar horloge waarvan de staart van de rode kater de seconden wegtikt.
Bestelnummer: 698024
Prijs: ƒ 49,95